

Abstrakt

Rasa a rovnost z pohledu práva

Autorka se v této práci zabývá fenoménem rasové diskriminace z pohledu práva. Abychom mohli této problematice porozumět, je nutné diskriminaci zasadit do širšího společenskovedního kontextu. Proto autorka čerpá nejen z pramenů právních, ale i z pramenů dalších společenských věd. Významným zdrojem informací byly také zprávy a doporučení nevládních neziskových organizací, které v oblasti antidiskriminační politiky a jejího provádění hrají významnou a nezastupitelnou roli. Hlavním přínosem této práce je tedy právě komplexní úprava této problematiky s přesahem do jiných souvisejících oblastí.

Práce je obsahově členěna na čtyři části. Smyslem první části je čtenáře uvést do problematiky diskriminace, vysvětluje základní pojmy teorie rasy, rovnosti a diskriminace. V druhé části jsou podrobně popsány mezinárodní mechanismy ochrany před rasovou diskriminací - v rámci Organizace spojených národů, Mezinárodní organizace práce, Rady Evropy a Evropské Unie. Třetí část popisuje vnitrostátní úpravu ochrany před rasovou diskriminací dle hierarchického řazení vnitrostátních pramenů práva, tedy v Ústavě a Listině základních práv a svobod, v obecném antidiskriminačním zákoně a v dalších zákonech dle jednotlivých oblastí. Poslední část se zabývá jednotlivými možnostmi obrany proti diskriminaci: mediací, stížností kontrolním orgánům, pomocí poskytovanou nevládními neziskovými organizacemi, medializací a soudní ochranou. Autorka ve svojí práci dochází k několika závěrům.

Za prvé, v České republice bohužel stále ještě neexistuje předpis, který by zajistil právní rámec poskytování bezplatné právní pomoci nemajetným. Vzhledem k tomu, že oběti diskriminace často pocházejí ze slabých sociálních vrstev, takovýto předpis by pomohl zajistit efektivnější přístup diskriminovaných ke kvalifikované právní pomoci.

Neúčelným se zdá být i omezení přenosu důkazního břemene v případě diskriminačního soudního sporu jen na taxativně vymezený okruh situací a jen na přímou a nepřímou diskriminaci. Vzhledem k tomu, že důkazními prostředky často disponuje právě a jen osoba, která se diskriminace dopustila, je pro oběti diskriminačního zásahu, které se nevejdou do stanovených „škatulek“, takřka nemožné před soudem prokázat, že k diskriminaci skutečně došlo.

Dále by bylo vhodné zvážit v České republice zavedení povinného „monitoringu“ v oblasti zaměstnávání. V mnoha evropských státech již tato praxe funguje a kontrolní orgán tak v případě nutnosti disponuje přesnými statistickými informacemi o tom, jakou politiku zaměstnávání daná korporace uplatňuje.

Samostatnou kategorií je pak obecně nízká informovanost o problematice diskriminace. Sebelepší právní prostředky obrany proti diskriminaci mohou jen těžko fungovat v prostředí, kde je o této problematice tak malé povědomí. Česká republika se sice v celé řadě mezinárodněprávních dokumentů zavázala k šíření informací a zvyšování povědomí o diskriminaci, v této oblasti však vyvíjejí aktivitu hlavně nevládní neziskové organizace a veřejný ochránce práv.